

Complexnummer: 499085

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Boerderijcomplex

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

499088, 499094, 499100

Woonplaats

Opeinde

Gemeente

Smallingerland

Provincie

Fryslân

Locatie van het hoofdobject

Kommisjeweï 7, 9218 PC te Opeinde

Complexomschrijving

Inleiding

Dit oorspronkelijk agrarisch bestaat uit een KOP-ROMP BOERDERIJ, een BIJSCHUUR en een STOOKHOK. De boerderij met stookhok is in het derde kwart van de 19e eeuw gebouwd, de bijschuur in het eerste kwart van de 20e eeuw. Het complex ligt op een erf van vrij grote omvang. In de voortuin, met restanten van een boerentuin en slingerpadenbeloop, staan een solitaire goudes en een beuk. De tuin wordt van de oprit aan de westzijde van de boerderij gescheiden door een ligusterhaag. Het erf wordt aan de oostzijde begrensd door een sloot waarlangs berken staan. In 1926 werd de boerderij verbouwd naar een plan van architect T. van der Kooi, waarbij de achterzijde van de boerderij werd verlengd en een nieuwe stalinrichting werd gerealiseerd. De gehele westelijke zijgevel en de achtergevel werden hierbij vernieuwd. Na de verbouw is de oorspronkelijk losstaande bijschuur met de boerderij verbonden. In 1954 werd het woonhuisgedeelte verbouwd, waarbij de indeling veranderd is: naast de keuken is een kamertje gebouwd en de bedsteden werden vervangen door een slaapkamer. Twee nieuwe vensters werden hierbij ingebroken en een kajuit. Op het achtererf is in 1971 een loods gebouwd welke buiten bescherming van rijkswege valt vanwege de geringe architectonische waarde.

Waardering

Het boerderijcomplex, in het derde kwart van de 19e en in het eerste kwart van de 20e eeuw in Opeinde gerealiseerd, is van cultuurhistorisch en architectonisch belang:

- als karakteristiek voorbeeld van dit veel voorkomende boerderijtype in de gemeente,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de esthetische kwaliteit van het eenvoudige, verzorgde ontwerp,
- vanwege de redelijke mate van architectonische gaafheid van de exterieurs van de samenstellende onderdelen van het complex, inclusief het rieten dak en de bijschuur,
- vanwege de hoge mate van visuele gaafheid van het complex bestaande uit boerderij, stookhok, bijschuur en oorspronkelijke erfbepanting.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 499088

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	01 april 1998
Kadaster deel/nr	82789/123

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Opeinde	Smallingerland	Fryslân

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Opeinde	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rottevalle	B			4303

*Omschrijving***

Inleiding

Deze KOP-ROMPBOERDERIJ uit het 3de kwart van de 19de eeuw is onderdeel van een gaaf agrarisch complex bestaande uit de boerderij, een bijschuur en een stookhok. De boerderij is in 1926 verlengd naar een plan van T. van der Kooi, waarbij de west- en achtergevel en de stalinrichting zijn vernieuwd.

In 1954 is het woongedeelte intern verbouwd. In de achtergevel is recentelijk een nieuwe garagedeur geplaatst.

Omschrijving

Het voorhuis van één bouwlaag is asymmetrisch geplaatst t.o.v. de op rechthoekige plattegrond gebouwde romp. Het voorhuis heeft een zadeldak met schoorsteen en schoorsteenbord en is gedekt met zwart geglazuurde Friese pannen. De in bruine handvormstenen opgetrokken gevels van het voorhuis zijn voorzien van licht getoogde zesruitsvensters onder strek, de beide vensters in de zijgevels met persiënnes. In de westgevel daarnaast een later ingebroken T-venster met bovenlicht onder strek; in het dakvlak een vernieuwde kajuit. De sluitgevel wordt afgesloten door een iets uitkragende siermetselrand; in de geveltop, boven een gemetselde cordonlijst, twee getoogde tweeruits zoldervensters onder strek. Het wolfdak boven het woon/bedrijfs gedeelte is grotendeels gedekt met riet; het noordelijk dakschild met zwart geglazuurde Friese pannen. De wolfeinden worden bekroond door twee (vernieuwde) uileborden van het Friese Wouden-type, voorzien van windwijzers. In het westelijke dakschild zijn drie vleermuisdaklichten en een luchtkist vlak onder de nok. In de voorgevel van de romp bevinden zich drie licht getoogde zesruitsvensters en een vernieuwde houten entreedeur met bovenlicht onder getoogde strek. Ten westen van het voorhuis is in de romp een tweede houten deur; een derde deur naar het woongedeelte bevindt zich in de oostelijke langsgewel. De in 1926 vernieuwde oostgevel van het schuurgedeelte telt 23 getoogde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

drieruits stalramen onder segmentbogen.

De westgevel van de schuur is ingedeeld met zes halfronde stalramen met roedeverdeling en een dubbele houten deur. In de achtergevel is een vernieuwde houten deur met vierruits zijlichten onder doorgetrokken dakvlak en een vernieuwde houten deur naar de paardestal. Een rondboogvenster met roedeverdeling naast een nieuwe garagedeur.

Waardering

De kop-rompboerderij, in het derde kwart van de 19e eeuw in Opeinde gerealiseerd, is van cultuurhistorisch en architectonisch belang:

- als hoofdbestanddeel van het visueel gave complex bestaande uit boerderij, bijschuur, stookhok en erfbeplanting,
- als karakteristiek voorbeeld van dit veel voorkomende boerderijtype in de gemeente,
- vanwege de redelijke mate van architectonische gaafheid van de boerderij met rieten kap,
- vanwege de esthetische kwaliteit van het eenvoudige maar verzorgde ontwerp.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 499094

Status rijksmonument
Inschrijving register* 01 april 1998
Kadaster deel/nr 82789/37

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Opeinde Smallingerland Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Opeinde

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rottevalle B 4303

Omschrijving**

Inleiding

De dwarsgeplaatste BIJSCHUUR is in het eerste kwart van de 20e eeuw gebouwd als onderdeel van het boerderijcomplex met stookhok uit het derde kwart van de 19e eeuw. De bijschuur bevindt zich aan de oostelijke zijde achter de boerderij en is hiermee verbonden sinds de verbouwing in 1920.

Omschrijving

Bijschuur op rechthoekige plattegrond onder schilddak, gedekt met riet en bekroond met uilebord van het Friese Wouden-type. De schuur is opgetrokken uit rode strengpersstenen op een klinker trasraam. De gevels worden ingedeeld door getoogde stalramen onder strekken; in de noordgevel zijn vijf drieruitslichten; in de achtergevel vijf negenruitsvensters. In de westgevel een houten deur met vensters aan weerszijden.

Waardering

De bijschuur rond 1900 achter de boerderij in Opeinde gerealiseerd, is van cultuurhistorische en architectonische waarde:

- als essentieel onderdeel van het visueel zeer gave complex,
- vanwege de esthetische kwaliteit van het eenvoudige maar verzorgde ontwerp,
- vanwege de redelijke mate van architectonische gaafheid van het exterieur van deze in de trant van de boerderij gebouwde bijschuur,
- vanwege de ruimtelijk-functionele relatie met de boerderij.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Bijschuur

Monumentnummer*: 499100

Status rijksmonument
Inschrijving register* 01 april 1998
Kadaster deel/nr 82771/10

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Opeinde Smallingerland Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Opeinde

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rottevalle B 4304

Omschrijving**

Inleiding

Het STOOKHOK is een oorspronkelijk onderdeel van het in de derde kwart van de 19e eeuw gebouwde boerderijcomplex. Het stookhok is aan de oostgevel naast de boerderij gesitueerd, thans middels een schot met de boerderij verbonden.

Omschrijving

Stookhok op rechthoekige plattegrond onder zadeldak met decoratieve windveer, belegd met zwart geglazuurde Friese pannen. Het is opgetrokken in roodbruine handvormstenen op een enigszins uitkragend trasraam. In de noordgevel een T-venster met achtruits bovenlicht onder strek. In de zijgevels getoogde tweeruitsvenster onder strek; in de westgevel een houten deur.

Waardering

Het stookhok, in het derde kwart van de 19e eeuw in Opeinde gerealiseerd, heeft een cultuurhistorische en architectonische waarde:

- als essentieel en oorspronkelijk onderdeel van het visueel gave complex,
- vanwege de redelijke mate van architectonische gaafheid van het exterieur,
- vanwege de ruimtelijke relatie met het visueel gave complex.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M) Stookhok

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument